

ומבואר כזה בהמאמר, דענין זה יוכן ע"פ מה שאמרו ר"ל 99' דברה תורה כלשון בני אדם, היינו דענין השינה למעשה יוכן מענין השינה כלשון בני אדם, במלך בשר ודם כמשומו. דענין השינה בבב"ד הוא, שאף שהגוף קיים בשלימותו, בכל רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו, מ"מ השינה פועלת שינוי בכוחות הנפש שהם בבחי' שינה והעלם. ועוד זאת, שבכוחות¹⁰ עצמם, הנה הכחות הלי פשוטים וכמו כח המעצם פועלים, או הכחות הפשוטים, פועלים את פעולתם בתוקף אינם מוכנו בעת שהאדם ניעור ובהקיץ. והשינוי בעיקר הוא בכחות הנפעלים, כמוזן כח השכל, שענינו ההכחשה והכחין בין טוב פצע, דכחות אלה הם בתעלם בעת השינה, ואינם פועלים את פעולתם, והיינו שבעת השינה אין האדם מביד בהתפלגל שבין טוב פצע, וכ"ש ק"ו שאיניו מביחין) למעלה ענין אחד עץ וזאת, אם גם לפני יש מעשה, אלא שאינה כעוד הענין הראשון, כי בשביל הכחשה זו צריך כח המבחיין שבשכל אשר בשעת השינה הוא בהעלם.

הכחשה
השינה
הכחשה
השינה
הכחשה
השינה

והנה ככך החזיון הזה הוא גם בהנמשל למעשה, בשינה מלפני שש עולם. דענין השינה היינו שההכחשה והבחינה שפועלת, אינם בגוף. והבחינה של מעשה היא בישראל, שבה הם הקב"ה מלך העמים, למ"ש, אמה בחרחונו מלך העמים, והבחינה היא באימונה כזה שהוצאם מקרב העמים כמ"ש וקצתהו זו גוי מקרב גוי. דבחינה זו, היא מהמה נכרה) במעלה של ישראל, ולכן מקרב אמה בחרחונו מלך העמים, ורוממונו מלך שיון עד קצתהו זו גוי מקרב גוי. והיינו שענין הכחשה, בישראל הוא בגוף, דעך שפועל במקום שבו נמצאים כל העמים, וגם כאשר בני ישראל נמצאים בין העמים, עם מפורד ומפורד בין העמים, וגם נכרת מעצמם, משום שענין הכחשה בהם הוא בגלוי, ואף דוקא לא ינום ולא יישן שומר ישראל. היינו, דמכיון שפא ינום ולא יישן, שאף נכרת מעצמו של ישראל כנ"ל, הרי זה הוא כדרך ממיא, שומר ישראל בכל הפרטים כו'.

אמנם כאשר המצה פמטה הוא בבחי' שינה, שואזים החחוחו הוא נק', אדם ע"ש 16' אדמה פעליון 16, וכחוחו זה מ"ל דע מה למעשה ממ"ל 16,

- (9) ברכות לא, ב. וש"ג. 10) ראה גם חו"א לך יד יב, ג. וכו"ס. 11)
- ראה גם שם וישנ כח, ג. וכו"ס. 12) נתפלת שמו"ע דיו"ט. 13) ואחוחו ד.
- 14) ראה אסתר ג, ח. 15) עשרה מאמרות מאמר אמ כל חי מל"ג, של"ה
- כ, ב. רמח, ב. שא, ב. 16) ישעי' יד, יד. 17) לקו"א (חוצאת קה"ת) ג.
- ג. או"ת קיב, ב. וראה גם צוואת הור"ש סק"ב. מה"ש חש"ג ע" 12. חש"ד ע" 23.
- 18) אבות פ"ב מ"א.

הנחת הת' בלתי מונגה

הנחת הת' בלתי מונגה

בס"ד. פורים ה' חש"ג. כפייה הוא נדדה שנת המלך גו"ו, ומביא בזה ל"ק מו"ח אדמו"ר במאמרו ד"ה זת 2 (שאמרן) בפורים הראשון בהגיעו צבאו (פאר"ב) במעם השני), דאיתא במנהגי מחר"ל 39, דמבפליה הווא צריכים לחנכה את קולו בקריאתו, לפי שזו עיקר הנס, כדאיתא בגמרא 4 שמשפליה הווא, הוא חקפה של נס. ומדייק בזה, דצריך להכיל מתן שזו עיקר הנס, ולכאורה עיקר הנס דביטול גזירה המן הוא בקשת אסתר לחתנוי, לפני אחשוורוש, והנס הוא מה שנשאה תן בענין המלך, ואח"כ צעת הסעודה הביאה ליד ביטול הגזירה. והנה גם בבפליה הענין דמה שנודדה שנת המלך (אחשוורוש) זהו חקפה של נס צריך להיות, אך אפשר לקשר ענין הנס דהצפה כל ישראל, מהיפך שישירא"ף באותה הקופה היו במעמד ומצב נערה בולח, דכרסם ע"פ הודיע בשם עם מרדכי, אשר ארר מדכי לא עצה עץ כנס של ישראל אפילו מחשבת בתו"א 6, וראשונה שנה לא עצה עץ כנס של ישראל אפילו מחשבת חוק ח"ו, וראשונה שנה שלוי שלפנים בדיבור ובמעשה. וא"כ יפלא ביותר איד אפשר שהנס של הצפתם, וחוקי הנס, קשר עם שנתו של המלך י"א.

ולכאן זה, מביא בהמאמר מה שאר"ו 79, בפליה הווא נדדה שנת המלך זה מלכו של עולם, והיינו, דהנס שאין מקרא יוצא מדי פשוטה שנודדה או שנת המלך אחשוורוש, וכאשר קוראים את המגילה, וקוראים פסוקים אלה אסור לשירף ח"ו את הענין כמשומו, מ"מ הרי זה שנודדה שנת המלך למטה קשור ונשתלשף ממה שנודדה שנת מלכו של עולם, כלומר, דמכיון שבפליה נודדה שנת מלכו של עולם, הנה מזה נשתלשף למטה שיהי' נדדה שנת המלך אחשוורוש עם כל החוצאות וההמשך שמוה עד להצפת ישראל בפועל. אמנם, גם בזה צריך להבין, איד יתכן צומר ענין של שינה בפלי מעשה, הרי כתיב"ה הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל. וביותר אינו מוכן, דמהו גופא שאומרים, נדדה שנת מלכו של עולם, דלשון נדדה הוא מענין נדידה ממקומו, ומורה ומדגיש שבפלא הכי, הי' צריך להיות מצב של שינה אצף מלכו של עולם (ולק חקפה של נס [ומעמד ומצב מיוחד] פועל את השינוי שיהי' נדדה שנתו), והרי גם ע"ד הרגיש כתיב: לא ינום ולא יישן שומר ישראל, ומהו ענין השינה למעשה.

- 1) אסתר ו, א. 2) מה"מ ח"ח"ש ע" 5. וראה גם אור"ח מג"א ע" ב'שנ,
- פנחס ע' אלקא. מה"מ עטר"ח ע' רצח ואילק. 3) חובה בדרכי משה או"ח סח"א
- סק"ג. מג"א שם סק"ו. 4) מגילת טו, א. 5) ראה אסתר ג, ב. 1. 6) מג"א
- זו, א. קב, ד. 7) מגילת טו, ב. ל"ש עה"פ (רמו חתנו) 8) שנת מנ, א.
- 9) חתלים קמא, ד.

שענין זה נמשך באחשוורוש כפשוטו שנוכר על מרדכי כפשוטו, ומוה נמשך אה"כ בכ"ב סדר ההשתקפות, עד שאמר אחשוורוש, את בית המזבחה צאטח"כ, ומרדכי נעשה משנה למלך אחשוורוש³³ (כי) מכיון שנמצאים בגלות, אכתי עבדי דאחשוורוש אנן³⁴. היל' הדרגא חכ' עשינה שאפשר להגיע אפי', היא דרגת משנה למלך, וכמו יוסף שהי' ירים למלך מצרים, בגלות מצרים אפי' שבוה גופא הנה מוכפצו צא ירשם אלש את ידו ואת רגליו, הוינו כענה שהוא הוויג ונייהף את כ" הנועשה בכ"ב מלכות המלך, בהתכב' סכנה הוינו המלך שלמטה, הנומשך משבעת המלך שלמעלה, וכ"כ ענין זה וחתחית בפירה ההוא כשנודדה שנת הנוכד, ולפיכך זהו חוקפנו של נס.

והנה החזרה היא נצחית, ומוה מוכן שיש מזה הוראה בכ"ב שנה ושנה, וכפרט בעניני פורים, שעליהם ישנה ההבטחה דלא יעברו מחור היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם³⁵, ועד שארז"ל שא"כ המועדים בטלים חוץ מפורים כו', כמבואר בארוכה בדרושי רבוהינו נשיאנו³⁶. ומכיון שישנה הנהיגה כח מהק"ה, ואנו המתקנים, נודדה שנת מלכו של עולם, מנה, מזה משתקפים כ"ב הענינים, ונעשה נס גדול, עד צונחפור הוא אשר ישפטו היהודים המה בשונאיהם⁴⁰, וליהודים היחה אורה ושמחה וששון ויקר"ו, בפשוטו, גוסף על פירושי חז"ל⁴² ור"ל⁴³. וכן התי' לנו (כפי שמסיימים פסוק זה ע"ס מנהג ישראל בהבדלה מוצאי שבת, ופורים בשנה זו ח"ל במוצאי שבת), וכנוסח ופס"ד הרמב"ם⁴⁴ מיד הם נוגפים, ומיטמל גאולה צנאפיה⁴⁵, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משנת צדקנו, במהרה בימינו ממש.

- (32) אסתר ח, י, (33) שם י, ג, (34) מגילה ד, א, (35) ראה מקץ מא, מז, (36) אסתר ט, כח, (37) ראה ירושלמי תענית פ"ב ה"ב, מגילה פ"ב ה"ה, יל"ש משילי רמז חתקמו, רמב"ם סוף הל' מגילה, (38) חו"א מג"א ט, ד ואילך, קטו, א, ואילך, ועוד, (39) שמו"ר פ"ב, ג, (40) אסתר ט, א, (41) שם ח, טו, (42) מגילה טו, ב, (43) סו"ט ח"ט קט"ד ע' סב ואילך, שערי אורה שח, ב, ואילך, אות"ח מג"א ע' בלשמה ואילך, (44) הל' חשונה פ"ז ה"ה, (45) ראה מגילה ו, טע"ב.

דמה שפמעלה בא ממל וכו' הדבר תפוי, ובלשון המשנה והגמ' 19 במדה שאדם מודד בה מודדת 19, היל' זה פועל גם למעלה ענין השינה כו', וכן היל' גם בזמן נס פורים, וישראף היל' לפני' במצב ש"ש ישנו עם אחי"ו ואר"ו 219 עיינו מן המצות, ולכן מודחו ש"ש הק"ה, מדה כנגד מדה, שהאדם העשירי היל' או ג"כ בבחי' שינה, הוינו שנסתלק או נתעלם מה (תמכותיו) (מכ"ה) שמשך נמשך ענין אהה (בתחלתו) מכ"ב תעמים, ונפשינו אני ועמל גו 22, והנה במעמד ומצב כוה, הנה לא זו בלבד, שאז אינו (מבחי' נמכ"ה) במערה ישראל, ולפניו כחשיכה כאורה²³, אלא עוד אחר, שכחות וטבע גוברים אז כו', וע"ד מה שנת"ל במשפ, דבעת השינה הכחות הנעלים הם בהעלם משא"כ הכחות הפשוטים הם או בגלילי יתור כו', וכוה יורב ענין המוה כמארה, דהרי זה שהי' ענין השינה למעלה פועל כמארה רק שהי' כחשיכה כאורה כ"כ, אבל מל"ע פעל זה שהי' דהיפל', התגברות העמים על ישראל כו', ופ"פ ה"ה"ר יובל, כי כשם שבאדם החחולו הנה, בעת השינה הכחות המעוטים כמו כח המעכל פועלים מעולתם יותר מבהק"ה, כל הוא גם בגמשל למעלה, כנוגע לאף שנואמלד 24 בהם: ועמלד ורים ורעו זאננס, כל העולם כו"ף לא נברא אלא צאוה צוהם (שומו ע"ד כח המעכל כו'), היל' בעת השינה שלמעל, הם פועלים מעולתם בחוקף יותר, משא"כ כח השכל, שזה שייך לבנ"י כמ"ש²⁶ רק עם חכם ונבון הגוי והגדוף הוה, הקשורים עם חכמתו ורצונו של הקב"ה, כ"כ בזמן השינה ונתן לא זו בלבד שלא נירבה מעלתם, אלא עוד יותר, שצריך לפעולה מיוחדת של חוקף הוה כ"כ פתעלים.

וכוה יובל ענין חוקפנו של נס, כשנודדה שנת המלך מלכו של עולם, ולפני' היל' חיי ישראל במצב ש"ש ישנו מן המצות, ולפיכך פעלו ענין השינה למעלה, אפי' אה"כ עמלד במצב ש"ש מס"ג, ועל שבמשל כ"ב השנה לא עצתה ע"כ זכ"ב מחשבת חוק"ה, למעלה מכ"ב מודדה והגבהה, ולכן הוה) סעף, ששנה מלכו של עולם נודה ממקומה, ונעשה צנחפור ענין ספר הזכרונות דברי הימים²⁸, הוינו²⁹ שהמשיכו (ענין הזכרונות) בדברי הימים של העולם הזה הגשמי, ועל קערס הזה החומלי, בגלות מלד ופרס, ולענין הזכרון הוא המשכה מעולם נעלה יותר (כמובן מהמבואר בהל' ח"ה פרקיני חוק"ה 30) בענין אין שכחה לפני כסא כבודך³¹, שפמעלה מכנסא הכבוד הוא עולם הוכרוד). ועל

- (19) סופוט ח, ב, מגילה יב, ב, (20) אסתר שם, (21) מגילה יג, ב, (22) תשא לג, טו, (23) תהלים קלט, יב, (24) ישעי' סא, ה, (25) ברכות ו, ב, (26) ואחחור ו, ו, (27) נסמן הו"ע, (28) אסתר שם (נסמן בחזקת המאמר), (29) ראה גם סו"ט ח"ט וטפ"ח שם, באות"ז לת"צ כ"ד א' ע' שנו, (30) פ"ב ה"י, (31) תפילת מוסף דר"ה, ברכות לב, ב, ועוד.